

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ МИНИСТАРСТВА ТРГОВИНЕ И УСЛУГА ЈУЛИ 2008. ГОДИНЕ – ЈУЛИ 2009. ГОДИНЕ

Тржиште Србије било је, у посматраном периоду, у потпуности, снабдевано свим производима и услугама по прихватљивим ценама. Стопа инфлације у 2008. је износила 6,8%, а у првом кварталу ове године 3,8% са тенденцијом смиривања у другом полугођу 2009. Бруто домаћи производ трговине Србије повећан је у 2008. години за 5,9 %, док је у прва три месеца текуће године забележен пад промета у трговини од око 11 %. На конкурентност цена у Србији указује и недавно спроведено истраживање Савеза економиста Србије по коме су цене основних артикала из потрошачке корпе (28 производа) најјефтиније у Београду у поређењу са Љубљаном, Загребом, Сарајевом, Будимпештом, Подгорицом, Букурештом и Софијом.

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ТРГОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Први пут у историји Србија је добила Стратегију која је посвећена трговинском сектору привреде. Стратегија развоја трговине Републике Србије до 2012. усвојена је на седници Владе РС 29. јануара 2009. Стратегија дефинише правце развоја трговине до уласка у Европску унију и има пресудну улогу у процесу изградње модерне тржишне привреде, са нагласком на што интензивнију конкуренцију.

ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ

Министарство трговине и услуга, у складу са Акционим планом за усклађивање закона РС са прописима ЕУ, је израдило, а Скупштина Србије усвојила Законе о општој безбедности производа и Електронској трговини, док је Закон о заштити конкуренције у процедури скупштинског усвајања. Први Закон уређује општу безбедност производа који су на тржишту, критеријуме за оцењивање усаглашености производа са општим захтевима за безбедност, као и обавезе учесника на тржишту и вршење надзора. Законом се обезбеђује највиши ниво заштите здравља и безбедност потрошача, као и улазак Србије у европски RAPEX систем брзе размене информација о опасним производима.

Закон о електронској трговини, по први пут у правни систем Србије укључује питања трговине путем интернета, односно могућност наручивања и плаћања робе електронским путем. Циљ овог Закона је и да обезбеди максималну правну сигурност за све учеснике у промету роба и услуга путем интернета и других информационих мрежа.

Влада РС усвојила је Предлог Закона о заштити конкуренције у марту ове године. Закон је у скупштинској процедури и његово усвајање очекује се на ванредном заседању јуна 2009. Закон значајно унапређује институционални капацитет за примену правила конкуренције, јачањем улоге Комисије за заштиту конкуренције. Нови закон на прецизнији и квалитетнији начин преноси одговарајуће право ЕУ у домаћи правни

систем, што је и преузета обавеза потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању.

Завршена је и фискализација у Србији. У оквиру међуресурске Радне групе, Министарство трговине и услуга иницирало је Уредбу о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе, којом је проширен број делатности обухваћених обавезном фискализацијом, за додатних 13 делатности - приватна лекарска пракса, стоматолози, ветеринари, таксисти, туристичке агенције, адвокати... Донето је и Решење о давању сагласности Владе за стављање у промет седам нових типова фискалних каса.

Тржиште Србије било је, у потпуности, снабдевано и лековима за хуману употребу. У том циљу цене лекова усклађиване су са променама курса евра према динару. У месечној динамици рађени су извештаји о кретању куповне моћи становништва и извештаји о кретању цена на мало. Континуирано су праћене усклађености цена производа и услуга јавних предузећа чији је оснивач Јединица локалне самоуправе, са политиком пројектованог раста цена за 2008. и 2009. годину.

Такође, припремљени су и дати на мишљење – Измена Уредбе о обавезној производњи и цени хлеба од брашна Т-850 и цени тог брашна и предлог за доношење Правилника о минималним условима за обављање промета на велико воћа, поврћа, заштићених врста дивље флоре и гљива.

У оквиру законодавних активности урађени су, и пуштени у јавну расправу Нацрти Закона о заштити права потрошача и Закона о трговини (планирано је да оба закона Влада усвоји у септембру). До краја године биће усвојени Закон о посредовању у промету непокретности, Измене и допуне Закона о оглашавању, Закон о робним резервама и Закон о робним берзама. Успешно су реализоване прве две фазе пројекта Свеобухватне реформе прописа (СРП) из делокруга министарства. (Министарство трговине и услуга је међу најбољима у постигнутим резултатима од 70 регулаторних тела која су учествовала у фазама припреме и инвентуре).

ТРГОВИНА

Обновљен је рад Савета Министра за заштиту потрошача. Спроведен је конкурс и додељена су подстицајна средства у износу од 6.707.680 динара, организацијама потрошача за унапређење заштите потрошача у области здравства, едукације деце предшколског узраста и за упознавање са основним правима потрошача. У оквиру ИПА 2009. припремљен је Пројекат „Унапређење заштите потрошача у Републици Србији“, који је одобрен од стране Делегације Европске комисије у износу од 2,5 милиона евра. Израђен је информативни календар „Заштита потрошача“, намењен ученицима и достављен свим средњим школама у Србији. Поводом 15. марта Светског дана потрошача спроведена је акција „Викенд потрошача“ у оквиру које је Министарство трговине и услуга у сарадњи са 8 трговинских ланаца (СВА, DIS, Махi, Здрава алијанса, Univerexport, Mercator, Рода и Veropoulos) и 15 домаћих произвођача, обезбедило, у току викенда, снижење цена за 20% за 17 производа свакодневне потрошње.

Спроведена је Акција „Најбоље из Србије“, чиме је дат допринос афирмацији и бољој позицији на тржишту домаћих брендова- производа. У оквиру ове Акције одржана је изложба „Топ корнер“ у малопродајним објектима највећих трговинских ланаца, са циљем промоције награђених.

Настављене су, успркос кризи, инвестиције у трговину Србије. Три нова играча ушла су на тржиште Србије. Словеначки трговински ланац „TUS MARKET“, хрватски „PEVEC“, а почео је са радом и нови домаћи малопродајни ланац „ФАМИЛИЈА МАРКЕТ“. Нове објекте завршавају и „Veropoulos“, „Metro“, „Interex“ и „Delta“, а у току су преговори са „ИКЕА“ о отпочињању инвестирања и пословања на тржишту Србије.

МЕЂУДРЖАВНА САРАДЊА

Један од основних приоритета Министарства трговине и услуга на међународном плану било је унапређење трговинско-економске сарадње са светом, а посебно са земљама ЕУ, Руском Федерацијом и земљама у оквиру Земаља Независних Држава (ЗНД), затим земљама СЕФТА споразума, као и осталим регионима који према Стратегији за повећање извоза Србије за период 2008.-2011. представљају приоритетна тржишта. Организована је Национална изложба српске привреде „Србија у Краснодару 2008“. Учествовало је 55 излагача. У оквиру промотивне активности српске привреде, компаније из области прехранбене индустрије презентовале производе у трговинским ланцима „Метро“ и „Седми континент“ из Москве и „Магнит“ из Краснодара. Закључено је више уговора о пословној сарадњи са партнерима из Краснодарског краја (нпр. „Агроксим“ из Београда уговорио је испоруку воћних садница у вредности од 240 хиљада евра, „Путеви“ из Ужица више грађевинских послова вредности неколико милиона долара, а „Институт за кукуруз“ Земун поље уговорио је извоз семенског кукуруза...).

Потписан је Меморандум о разумевању између Министарства трговине и услуга Републике Србије и Министарства спољне трговине Републике Кубе у циљу унапређења економско-трговинске сарадње и повећања размене роба и услуга две земље.

Организована је Национална изложба српске привреде у Минску, Белорусија, на којој су представљене извозне могућности 70 српских предузећа. Изложба представља важан корак у реализацији могућности слободне трговине са Белорусијом на основу закљученог Споразума. Током изложбе закључено је више уговора о пословној сарадњи са белоруским партнерима („Allianse ВК group“, потписали су грађевински уговор са белоруским партнером о фазној изградњи пословних и стамбених објеката у износу од 107 милиона долара, „Термовент“, из Темерина закључио је уговор на око један милион долара, произвођачи садница на око 100 хиљада евра, „Лифарм“ и један број других фирми су у процедури закључивања, док су „Симпо“ и неколико других излагача продали све своје експонате).

УСЛУГЕ

У оквиру реализације пројекта Унапређење аналитике података сектора услуга, пуштена је у рад статистичка апликација, која је 24 сата доступна, бесплатно, свим корисницима интернета. Министарство трговине и услуга је у сарадњи са Републичким заводом за статистику спровело прво статистичко истраживање сектора услуга. Активиран је рад Националног савета за брендирање Србије, изабран је нови председник Савета (Иван Тасовац) и попуњена упражњена места у Савету. Ораганизован је 5. по реду Сајам брендова. Покренут је Пројекат изградње Портал Презентације старих заната Србије, као и изградње „Живог музеја старих заната Србије“.

ТРЖИШНА ИНСПЕКЦИЈА

Тржишна инспекција је обавила 86.000 контрола, 8% више у него у претходном извештајном периоду и решила 1.457 приговора потрошача. Поднето је 9.691 пријава, изречено је 11.899 мандатних казни у износу од 173.040.000,00 динара и утврђена незаконито стечена имовинска корист у износу од 677.467.197,00 динара, што је 30 пута више у односу на претходни извештајни период. Због недозвољене трговине, одузета је роба у вредности од 69.803.864,00 динара (цигарете, кафа, алкохол, нафтни деривати...), што је за 43% више у односу на претходни извештајни период, а продајом заплењене робе остварен је значајан буџетски приход. У циљу спречавања повреде ауторских права, одузето је и повучено из промета 9.860 комада кривотворених производа а рециклажом је уништено 11 тона (280.000 комада) пиратских примерака носача записа. Сарадњом са полицијом, градским и општинским инспекцијама елиминисана је улична продаја у свим већим градовима Србије, посебно у Београду (Булевар краља Александра, Сремска и Пожешка улица и око зелених пијаца). Континуираним контролама одржава се достигнути ниво легалног рада и уређености кинеског тржног центра у Београду и другим отвореним тржним центрима у Србији.

Покренута је акција „СТОП КОРУПЦИЈИ“ у тржишној инспекцији. Грађани и трговци бесплатним телефонским позивом 24 сата, могу да пријаве све неправилности у раду тржишних инспектора. Налепнице са упутством о начину остварења права достављене су свим малопродајним објектима у Србији и организацијама за заштиту потрошача.

РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА РОБНЕ РЕЗЕРВЕ

Републичка дирекција за робне резерве у циљу повећања залиха прехранбених производа купила је 50.261.094 кг меркантилног кукуруза род 2008. године, домаћег порекла од регистрованих пољопривредних газдинстава – физичких лица по стимулативној цени од 9,00 дин/кг, 1.500.000 л рафинисаног сунцокретовог уља, 160.000 кг млека у праху по цени од 291,60 дин/кг, 40.000 кг обраног млека у праху по цени од 270 дин/кг и 834.000 кг кухињске соли.

У циљу стабилизације цена свињског меса на тржишту дирекција је извршила интервентну продају 61.609 кг свињског меса по цени од 253,80 дин/кг. Спроведен је Јавни позив за давање у зајам и натуралну размену до 100.000 тона меркантилне пшенице, ради извоза. На основу спроведеног позива, закључени су уговори о натуралној размени 65.000 тона меркантилне пшенице за минерално ђубриво и уговор о зајму 35.000 тона меркантилне пшенице ради извоза.

У циљу реализације пролећне сетве бесповратно је испоручена количина од 12.100 кг семенског кукуруза српским заједницама у повратничким насељима, изолованим енклавама и материјално најугроженијим породицама на територији АП Косово и Метохија. У периоду пролећне сетве 2009. године, Републичка дирекција за робне резерве уговарала је натуралну размену семенски кукуруз за меркантилни кукуруз род 2008. и 2009. године и меркантилну пшеницу род 2008. године. Примарним пољопривредним произвођачима испоручено је укупно 721.182 кг семенског кукуруза за 4.460.000 кг меркантилног кукуруза и 9.447.025 кг меркантилне пшенице.

Извршена је куповина минералног ђубрива (4,7 хиљада тона) у вредности од 202,5 милиона динара), као и размена минералног ђубрива за меркантилну пшеницу и кукуруз у укупној вредности од 878 милиона динара. Интервенисано је на тржишту у

циљу стабилизације (настале гасном кризом) позајмицом мазута Београдским електранама, "Топлани" Ваљево и ЈКП "Енергетка", Трстеник у вредности од 225.687.000,00 динара.

На инсталацији за смештај и дистрибуцију нафтних деривата "Смедерево" у току је санација оштећеног резервоара капацитета 60.000 м³ (30.000 м³ у власништву Дирекције) која треба да се заврши до краја септембра ове године. У току је друга фаза изградње инсталација за смештај и дистрибуцију нафтних деривата у Пожеги, која обухвата изградњу четири резервоара укупног капацитета 20.000 м³, средствима из НИП-а и буџетских средстава укупне вредности од око 400.000.000,00 динара. Два резервоара капацитета 10.000 м³ у завршној су фази изградње и стављања у функцију, док је градња остала два резервоара истог капацитета уговорена, а почетак радова је везан за пренос одобрених средстава из НИП-а.